

SPIS TREŚCI

Wstęp (<i>Czesław Brzoza i Andrzej L. Sowa</i>)	9
---	---

W NIEPODLEGŁYM PAŃSTWIE 1918–1939 (*Czesław Brzoza*)

I. POCZĄTKI NIEPODLEGŁOŚCI	17
1. Od ośrodków lokalnych władzy do rządu centralnego	17
2. Formowanie kształtu terytorialnego państwa	26
II. PAŃSTWO I JEGO ORGANIZACJA	50
1. Terytorium, granice, podział administracyjny, ludność, Polonia ..	50
Terytorium i granice	50
Podział administracyjny	52
Ludność	54
Polska diaspora	55
2. Przemiany ustrojowe	57
Między monarchią i republiką	57
Stan tymczasowy	58
Sejm Ustawodawczy i mała konstytucja	61
Konstytucja marcowa	62
Nowela sierpniowa i precedensy konstytucyjne	68
Dyskusja konstytucyjna w sejmie II kadencji	70
Konstytucja kwietniowa	72
3. Administracja, samorząd, sądownictwo	80
Administracja	80
Samorząd	82
Wymiar sprawiedliwości i unifikacja prawna	83
4. Siły zbrojne i bezpieczeństwo wewnętrzne	87
Wojsko	87
Policja Państwowa	100

III. SPOŁECZEŃSTWO	105
1. Wieś i miasto	105
2. Struktura zatrudnienia	110
3. Grupy i warstwy społeczne	112
4. Narodowości małe i duże	118
5. Mozaika religijna.	139
6. Polityka narodowościowa	161
IV. PROBLEMY GOSPODARCZE	169
1. Zasoby naturalne	169
2. Dziedzictwo zaborów i I wojny światowej	170
3. Unifikacja walutowa, inflacja i hiperinflacja	173
4. Reformy gospodarcze i walutowe Władysława Grabskiego	180
5. Kryzys poinflacyjny, inflacja bilonowa i wojna celna z Niemcami	184
6. Przemiany w strukturze agrarnej	189
Ustalenie zasad reformy rolnej	189
7. Pod znakiem dobrej koniunktury (1926–1929)	199
8. Gospodarka w latach wielkiego kryzysu gospodarczego (1929–1935)	204
9. Polityka nakręcania koniunktury	211
10. Bilans dokonań	222
V. ŻYCIE POLITYCZNE W POLSCE MIĘDZYWOJENNEJ	232
1. Lata przewagi parlamentarnej (1918–1926)	232
Główne nurty polityczne na scenie polskiej w pierwszych latach niepodległości	232
Partie i stronnictwa mniejszości narodowych w latach 1918–1939	246
Wybory do Sejmu Ustawodawczego	257
Czasy rządów centrowych	261
Sejm I kadencji i wybory prezydenckie	262
Między rządami pozaparlamentarnymi i parlamentarnymi	271
2. W epoce rządów Józefa Piłsudskiego	276
Zamach majowy	276
Stabilizacja stosunków	281
Umacnianie władzy	283
Przemiany w układzie sił politycznych	286
Wybory z 1928 r. i układ sił w sejmie II kadencji	294
Pod znakiem Centrolewu	300
Wybory „brzeskie” i sejm III kadencji	305
Życie polityczne w cieniu kryzysu gospodarczego	322
3. Ostatnie lata II Rzeczypospolitej	330
Obóz sanacyjny po śmierci Józefa Piłsudskiego	330
Wybory parlamentarne 1935 r.	332
Powstanie Obozu Zjednoczenia Narodowego i wybory 1938 r. ..	341

Przemiany w stronnictwach opozycyjnych	350
W obliczu zagrożenia wojennego	365
VI. KULTURA POLSKI MIĘDZYWOJENNEJ	368
1. Warunki rozwoju	368
2. Szkolnictwo i oświata	372
3. Nauka i szkolnictwo wyższe	383
4. Literatura i wydawnictwa	392
5. Prasa i radio	404
6. Film	425
7. Teatr	433
8. Muzyka	443
9. Sztuki plastyczne	448
10. Sport	459
VII. DYLEMATY POLITYKI ZAGRANICZNEJ II RZECZYPOSPOLITEJ ...	468
1. W poszukiwaniu miejsca w wersalskiej Europie (1918–1926) ..	469
2. Polityka zagraniczna Józefa Piłsudskiego (1926–1935)	476
3. Od polityki równowagi do katastrofy wrześniowej	483

2

PAŃSTWO POLSKIE I POLACY W DRUGIEJ WOJNIE ŚWIATOWEJ (Andrzej L. Sowa)

I. KAMPANIA POLSKA 1939 R. I JEJ KONSEKWENCJE	493
1. Przygotowania wojenne obu stron	494
2. Przebieg działań bojowych 1 IX – 16 IX 1939	498
3. Agresja radziecka i ostatnie działania zbrojne 17 IX – 6 X 1939 ..	504
II. SPRAWA POLSKA NA ARENIE MIĘDZYNARODOWEJ	512
1. Władze polskie na uchodźstwie we Francji i Wielkiej Brytanii 1939–1941	512
2. Próba ułożenia stosunków między Polską a ZSRR 1941–1943 ..	521
3. Polska między mocarstwami koalicji antyniemieckiej 1943–1944	535
4. W cieniu Jałty i Poczdamu 1944–1945	549
III. TERROR I WALKA. ZIEMIE POLSKIE POD OKUPACJĄ NIEMIECKĄ I RADZIECKĄ	554
1. Polityka okupantów na ziemiach polskich 1939–1941	554
Okupacja niemiecka	555
Okupacja litewska	569
Okupacja radziecka	570

2. Początki konspiracji na ziemiach polskich 1939–1941	578
3. Sytuacja w okupowanym państwie polskim (czerwiec 1941–lipiec 1944)	592
4. Polskie Państwo Podziemne i jego polityczni oponenti	611
5. Konspiracje wojskowe i walka zbrojna na ziemiach polskich w latach 1941–1944	627
6. „Burza” i powstanie warszawskie	642
7. Ostatnie miesiące okupacji niemieckiej i likwidacja Polskiego Państwa Podziemnego	663
IV. KULTURA POLSKA LAT WOJNY I OKUPACJI	673
1. Kultura i szkolnictwo na wychodźstwie	674
2. Polityka kulturalna władz okupacyjnych	676
Okupacja radziecka	677
Okupacja litewska	678
Okupacja niemiecka	678
3. Kultura i szkolnictwo w konspiracji	682
V. BILANS II RZECZYPOSPOLITEJ I CZASÓW DRUGIEJ WOJNY <i>(Czesław Brzoza i Andrzej L. Sowa)</i>	687
Bibliografia	699
Indeks osób	722
Indeks nazw geograficznych, administracyjnych i etnicznych	736
Spis map	746
Spis tabel i schematów	747
Spis ilustracji	749
Wykaz skrótów	750